

Apariția Islamului; credința musulmană; expansiunea militară și culturală a islamului

Schița lecției

1. Apariția islamului
2. Credința musulmană
3. Expansiunea militară și culturală a islamului

Apariția islamului

- islamul a apărut în Peninsula Arabică
 - acest ținut este locuit din cele mai vechi timpuri de arabi
 - arabii erau beduini ai deșertului
 - arabii erau organizați în triburi conduse de șeici sau emiri
 - arabii se ocupau cu păstoritul și comerțul cu mirodenii
 - organizarea socială: aristocrați, oameni de rând, sclavi
 - triburile arabe aveau o religie politeistă, centrul religios fiind orașul Mecca, unde se afla templul Kaaba
 - Kaaba reprezintă un lăcaș sfânt al islamului
 - Kaaba conține o piatră neagră (un meteorit), care ar fi fost descoperită de profetul biblic Avraam
- 570: la Mecca s-a născut Mahomed, întemeietorul religiei islamice
 - 610: conform tradiției islamice, arhanghelul Gabriel i-ar fi dezvăluit lui Mahomed că a fost ales ca profet al cuvântului lui Allah
 - islamul este o religie monoteistă (adeptii islamului cred într-un singur zeu – Allah)
 - adeptii islamului se numesc musulmani
 - Mahomed le cerea arabilor credință și supunere (islam) neabătută față de Allah, renunțare la toate celelalte divinități, compasiune față de cei

sărmani și renunțarea la sclavie

- negustorii din Mecca nu au acceptat noua religie -> Mahomed a fost alungat și s-a refugiat în Yathrib
 - în Yathrib, Mahomed a fost recunoscut ca Profet -> orașul își schimbă numele în Medina (Orașul Profetului)
 - fuga lui Mahomed, de la Mecca la Medina, se numește hegira -> marchează începutul calendarului musulman (16 iulie 622)
 - la Medina trăiau diferite triburi, aflate în conflict, pe care Mahomed a reușit să le împace
- după moartea lui Mahomed, musulmanii s-au împărțit în suniți și šiiti, fiecare susținând pe altcineva ca urmaș al Profetului
 - šiiti considerau că urmașul trebuia să fie din familia lui Mahomed (ginerele său, Ali)
 - suniții credeau că acesta trebuia să fie ales de comunitate

Credința musulmană

- Mahomed a definit cei cinci stâlpi ai credinței musulmane
 - mărturisirea de credință
 - rugăciunea rostită de cinci ori pe zi, cu fața la Mecca
 - milostenia
 - postul în luna Ramadanului
 - pelerinajul la Mecca, cel puțin o dată în viață
- cartea sfântă a islamului este Coranul
 - Coranul a fost redactat de califi
 - Coranul este compus din 114 capitole (sure) și conține detalii despre însușirile lui Allah, rolul profetului Mahomed, profeții din trecut (Adam, Noe, Avraam, Moise și Iisus), Judecata de Apoi, îndrumări cu privire la familie și căsătorie
 - Coranul este scris în arabă și este citit și recitat în această limbă de către toți credincioșii musulmani
- lăcașul de cult al musulmanilor poartă numele de moschee
 - moscheea este inspirată din casa profetului Mahomed și are o nișă semicirculară care arată direcția spre Mecca

- moscheile au curți interioare pentru adunarea credincioșilor și minarete, turnuri de unde muezinul cheamă credincioșii la rugăciune
- credincioșii trebuie să se roage de cinci ori pe zi, la orele stabilite de imam
- cel mai vechi monument arab este Domul Stâncii din Ierusalim
 - a fost construit pe locul Templului lui Solomon
 - în interior se află piatra pe care Avraam și-ar fi sacrificat fiul
 - este locul de unde Mahomed și-ar fi început călătoria spre Cer

Expansiunea militară și culturală a islamului

Expansiunea militară a islamului

- conducătorii arabilor poartă numele de califi
 - califii erau locțiitorii Profetului
 - califii aveau prerogative atât religioase, cât și politice
- după moartea lui Mahomed, arabii au cucerit un vast teritoriu, care se întindea din Asia Centrală, nordul Africii și până în Spania
 - extinderea stăpânirii arabe a fost favorizată de înscrierea în Coran a îndemnului de a lupta pentru islam (jihad)
 - 632-661: arabii au fost conduși de patru califi
 - au fost întărite instituțiile politice, sociale și religioase
 - au fost cucerite multe teritorii, luând naștere Marele Califat Arab
 - 661-750: Marele Califat Arab a fost condus de dinastia Omeiazilor, având capitala la Damasc-> arabii au ajuns până la frontierele Indiei, iar din nordul Africii au trecut în Spania
 - 750-1055: Marele Califat Arab a fost condus de dinastia Abbasizilor, având capitala la Bagdad -> arabii au cucerit noi teritorii, printre care Sicilia, Creta
 - în timpul califului abasid, Harun al Rashid, califatul arab a ajuns la apogeu: se întindea din nord-vestul Indiei până în Peninsula Iberică

- 732: Carol Martel i-a învins pe musulmani la Poitiers -> a fost oprită expansiunea teritorială a califatului arab
- secolul X: lumea arabă era împărțită în trei califate (Bagdad, Cairo și Cordoba)
- măsuri adoptate de arabi în teritoriile cucerite
 - au impus taxe populațiilor cucerite -> pentru a plăti funcționarii și armata
 - au introdus limba arabă în administrație
 - utilizarea monedei a favorizat schimburile comerciale
- sub influența turcilor care au năvălit în teritoriile arabe, califii și-au luat denumirea de sultani

Expansiunea culturală a islamului

- opera culturală arabă a fost puternic influențată de modelele grecești și asiatice
 - cărturarii arabi au pus în circulație un număr mare de opere ale Antichității
 - datorită arabilor, europenii au redescoperit filosofia greacă și au învățat medicină, aritmetică și algebră de la gânditorii arabi medievali
 - opere: *O mie și una de nopți*, *Rubayate*
 - personalități: Avicenna (medic, filozof), Averroes (medic, jurist, filozof), Al Kharizmi (părintele algebrei), Ibn Battuta (explorator), Al-Battani (astronom, matematician), Omar Khayyam (matematician, astronom, filozof)
- în timpul abbasizilor, islamul a atins apogeul vieții culturale
 - la Bagdad a fost construit un observator pentru studii astronomice
 - biblioteca din Bagdad a devenit un centru de studiere a științei, medicinei și filosofiei
- în medicină, arabii au adus mari progrese, studiind corpul uman
 - ei au practicat intervenții chirurgicale complexe, folosind anestezia
 - ei au înființat primele farmacii și spitale (saloanele erau specializate pe categorii de boli)
- geografi arabi au îmbunătățit cunoașterea lumii, prin descrierea a numeroase

țări și civilizații, dar și prin realizarea unor hărți complexe ale Pământului

- datorită arabilor au ajuns în Europa praful de pușcă și hârtia din China, "cifrele arabe" (preluate de arabi de la indieni), cafeaua din Etiopia
- descoperiri: arborele cotit, perfecționarea astrolabului, perfecționarea busolei, distilarea, ceasul cu apă, alambicul
- centre religioase: Mecca, Medina, Ierusalim
- centre politice și comerciale: Damasc, Bagdad, Cairo, Cordoba, Toledo
- au fost construite mari moschei la Damasc și Cordoba, decorate cu splendide arabescuri

Kaaba | sursa: reviewofreligions.org

Domul Stâncii din Ierusalim | sursa: timeout.com

Moschee | sursa: storymaps.arcgis.com

Bibliografie

- DK, *Enciclopedia cunoașterii. Istorie*, Traducere de Irina Pandelaș, Editura Litera, București, 2020

- Emma Marriott, *Istoria lumii în pilule*, Traducere de Graal Soft, Editura Litera, București, 2019